

OBSAH

Seznam zkratek a použitých právních předpisů	XI
Seznam příkladů	XIII
Seznam obrázků	XV
Úvod	XVII
1 Regulace účetnictví	1
1.1 Zákon o účetnictví	1
1.2 Vyhlášky Ministerstva financí k zákonu o účetnictví	5
1.3 České účetní standardy	6
1.4 Interpretace Národní účetní rady	6
1.5 Shrnutí	6
2 Obecné principy účtování daní	9
2.1 Účetní zobrazení daní	9
2.2 Příklady účtování u poplatníka daně	12
2.3 Příklady účtování u plátce daně	14
2.4 Shrnutí	14
3 Daň z přidané hodnoty	17
3.1 DPH na výstupu	18
3.2 Časový nesoulad mezi výnosem a zdanitelným plněním	19
3.3 Povinnost odvodu DPH bez vazby na výnosy	22
3.4 Výnos není zdanitelným plněním	23
3.5 Nárok na odpočet	25
3.6 Shrnutí	31
4 Vazba účetního výsledku hospodaření na základ daně z příjmů	33
4.1 Druhy příjmů (výnosů)	33
4.2 Vliv účetních nákladů na základ daně z příjmů	37
4.3 Konstrukce obecného základu daně z příjmů	39
4.4 Daňová ztráta	41
4.5 Shrnutí	43
5 Účetní a daňové dopady dlouhodobého hmotného majetku	45
5.1 Vymezení hmotného majetku	45
5.2 Oceňování a odpisování majetku	47

5.3	Technické zhodnocení	48
5.4	Vyřazení majetku	49
5.5	Shrnutí	51
6	Účetní a daňové souvislosti nemovitých věcí	53
6.1	Vymezení v občanském právu a v účetnictví.	53
6.2	Oceňování při pořízení	55
6.3	Snížení pořizovací ceny o přijatou dotaci nebo dar.	57
6.4	Budova – jeden celek, nebo více majetků?	59
6.5	Odpisování budov.	60
6.6	Daňové odpisy po zvýšení spoluvlastnického podílu	60
6.7	Inventarizace k datu účetní závěrky	62
6.8	Shrnutí	63
7	Účetní a daňové dopady dlouhodobého nehmotného majetku	65
7.1	Vymezení nehmotného majetku	65
7.2	Daňový pohled na nehmotný majetek	66
7.3	Nehmotný majetek pořízený v minulosti	67
7.4	Shrnutí	72
8	Účetní a daňové dopady rezerv	75
8.1	Vymezení rezerv	75
8.2	Účetní rezervy	77
8.3	Pravidla pro tvorbu zákonných rezerv.	78
8.4	Shrnutí	83
9	Účetní a daňové dopady opravných položek	85
9.1	Vymezení opravných položek	85
9.2	Obecná pravidla pro tvorbu zákonných opravných položek k pohledávkám	87
9.3	Opravné položky k malým pohledávkám	88
9.4	Opravné položky k dalším pohledávkám	89
9.5	Opravné položky k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení	91
9.6	Shrnutí	92
10	Odložená daň	93
10.1	Důvody pro účtování odložené daně.	93
10.2	Kdo účtuje o odložené dani.	94
10.3	Z čeho vznikají odložené daňové závazky a pohledávky?	95
10.4	Změna sazby daně z příjmů.	96
10.5	Pravidla pro vykazování odložené daňové pohledávky.	96
10.6	První účtování odložené daně.	97
10.7	Zánik povinnosti účtovat o odložené dani.	98

10.8	Vliv osvobozených příjmů u mateřských společností	98
10.9	Rozdíl hodnot při pořízení aktiva	99
10.10	Příklady k odložené dani.	100
10.11	Shrnutí	107
11	Účetní zobrazení daní při transakcích s cennými papíry	109
11.1	Dělení cenných papírů v účetnictví.	109
11.2	Oceňování cenných papírů při pořízení.	111
11.3	Daně při transakcích s cennými papíry	112
11.4	Nabytí cenných papírů vkladem do korporace	115
11.5	Shrnutí	117
12	Účetní a daňové souvislosti výplaty vlastního kapitálu	119
12.1	Vlastní kapitál v obchodním právu	119
12.2	Vlastní kapitál v účetních předpisech	120
12.3	Pravidla pro výplatu vlastního kapitálu.	122
12.3.1	První bilanční test pro výplatu podílu na zisku	123
12.3.2	Druhý bilanční test na celkový vlastní kapitál	125
12.3.3	Třetí bilanční test na vykazované výsledky vývoje.	128
12.4	Rozdělení zisku.	130
12.5	Zálohy na podíl na zisku.	131
12.6	Jiný výsledek hospodaření minulých let	134
12.7	Výplata ostatních složek vlastního kapitálu	137
12.8	Shrnutí	142
13	Cizí měna v účetnictví české účetní jednotky	145
13.1	Vymezení pojmů kursové riziko a kursový rozdíl	145
13.2	Právní úprava cizoměnových operací v českém účetnictví	147
13.3	Příklady na zaúčtování cizoměnových položek.	148
13.4	Interpretace Národní účetní rady.	150
13.5	Shrnutí	156
14	Vklad a prodej závodu	157
14.1	Varianty transakcí s obchodním závodem	157
14.2	Účetní zobrazení operací s obchodním závodem	157
14.3	Daňové souvislosti operací s obchodním závodem.	160
14.4	Prodej závodu	162
14.5	Vklad závodu do obchodní korporace.	166
14.6	Odložená daň z majetku nabytého vkladem	170
14.7	Shrnutí	172
15	Daňové souvislosti fúzí a rozdělení	173
15.1	Základní pojmy pro účetní řešení fúzí a rozdělení	173

15.2	Časový průběh fúze	174
15.3	Termíny pro podání daňových přiznání	176
15.4	Základní pravidla pro daň z příjmů	176
15.5	Odpisování hmotného majetku	177
15.6	Vyloučení vlivu znaleckého přecenění majetku	179
15.7	Možnost převzetí daňové ztráty	184
15.8	Vzájemné pohledávky a závazky	188
15.9	Shrnutí	191
Příloha č. 1 – Účtový rozvrh		193
Věcný rejstřík		199